

BISERICA ȘI ȘCOALA.

Foaie bisericească școlastică, literară și economică.

Apare odată în săptămână: **DUMINECA.**

<p>PREȚUL ABONAMENTULUI.</p> <p>Pentru Austro-Ungaria: Pe un an 10 cor. — pe 1/2 an 5 cor. Pentru România și străinătate: Pe un an 14 fr. : pe jumătate an 7 fr.</p>	<p>PREȚUL INSERȚIUNILOR :</p> <p>Pentru publicațiunile de trei ori ce conțin cam 150 cuvinte 6 cor.; până la 200 cuvinte 8 cor.; și mai sus 10 cor. v. a.</p>	<p>Correspondențele să se adreseze Redacțiunii „BISERICA și ȘCOALA.” Ear banii de prenumerațiune la TIPOGRAFIA DIECESANĂ în ARAD.</p>
---	--	--

Nr. 3686/1904.

Anunț școlar.

(Școala de fete din Arad.)

Se aduce la cunoștința Onoratului public, că înscrierile la școala superioară de fete cu internat din Arad, împreună cu cursuri preparandiale, se vor face în 19—21 August (1—3 Septembrie) a. c., ear prelegerile se vor începe în 23 August (5 Septembrie). Înscrierile se vor face în zilele amintite prin direcțiunea școlii (strada Deák-Ferencz Nr. 27.) Observăm, că înscrieri în cursul I, preparandial nu se admit.

Școala este împreună cu internat. În internat elevele școlii (fie clasiste, fie preparandiste) plătesc tacsă de întreținere 400 cor. pe an, adică 40 cor. lunar. Se primesc însă în internat și eleve, cari voiesc a cerceta vre-o altă școală publică din Arad. Aceste eleve plătesc lunar 32 cor. ca taxă de întreținere. Fie-care elevă internă, solvește 5 cor. taxă medicală.

Preparandistele externe vor solvi didactru 120 cor. pe an, ear clasistele 60 cor. Afară de acestea elevele (fie externe, fie interne) plătesc 4 cor. taxă de înscriere. Pentru instrucțiunea la pian se solvesc (3 ore la săptămână) 10 cor. lunar.

Toate elevele din internatul școlii vor fi introduse în ale cusutului (croitul hainelor), precum în economia practică a casei (pregătirea bucatelor s. a.) Acestei instruări pe viitor i-se va da o deosebită atențiune și elevele la finea anului vor presta examen public din cunoștințele lor pe acest teren. Elevele din internat, cari vor cerceta vre-o altă școală publică din Arad, afară de instrucțiunea susamintită în cusut și economie, vor primi instrucțiune deosebită din limba și literatura română, vor fi supravegiate și aju-

tate la pregătirile lor pentru obiectele de învățământ ale școlii, pe care o cercetează. La școală și dela școală vor fi însoțite acasă de guvernanta internatului.

La școala-noastră de fete în clasa I, se primesc eleve, cari dovedesc prin atestat școlar, că au absolvat cu succes 4 clase elementare, ori apoi dovedesc pe basa unui examen de primire că sunt bine orientate în materialul de învățământ prescris pentru clasa a VI-a elementară. În celelalte clase ale școlii de fete se primesc eleve, cari dovedesc prin atestat școlar, că au absolvat cu succes vre-o clasă premergătoare de la altă școală de categoria școlii civile. Absolventele clasei a VI-a elementară se vor primi în clasă a II-a a școlii de fete pe basa unui examen de primire.

Elevele, cari se imatriculează pentru prima dată la școala noastră, afară de atestatul școlar din clasa premergătoare au să producă atestat de botez și certificat de revaccinare.

Fie-care internă are să aducă: 6 cămăși, 3 fuste colorate (de vară), 3 fuste (de iarnă), 6 perechi ciorapi negri, 12 batiste, 6 servete. 6 ștergare, 2 perne cu câte 2 fețe, 1 plapomă cu 2 fețe, 2 cearceafuri (lipidee) de desubt, o acoperitoare de pat (colorată), 1 saltea (madraț) 1 lavoar, 2 pahare, 1 perie de dinți, 1 perie de haine, 2 perii de cap și 2 pepteni, 1 cuțit, 1 furculiță, 2 umbrele (1 de ploaie și 1 de soare,) 2 perechi de ghete, 1 pereche de papuci, 3 haine de casă. Ca haine de sărbătoare și de stradă se vor face uniforme.

Deslușiri mai amănunte se pot cere dela Consistorul gr. or. român din Arad.

Arad, din ședința consistorului ca senat școlar, ținută în 1/14 Iulie 1904.

Joan J. Papp,
Episcop.

Nr. 35 6/1904.

Anunț școlar.

Se aduce la cunoștință celor ce-i privește, că petițiunile de primire în institutul teologic ortodox român din Arad, pe anul școlar 1904/5 au să fie înaintate la adresa Consistorului gr.-or român din Arad, cel mult până în 19 Iulie (1 Aug.) a. c., instruite cu:

1. Atestat de botez;
2. Testimoniu despre ultima frecvență școlară;
3. Atestat de moralitate de la oficiul parohial la care aparține, vidimat și de protopresbiterul concernent;
4. Atestat medical că este sănătos și fără defect organic.

Arad, la 17/30 Iunie 1904.

Joan J. Papp,
Episcop.

Nr. 3527/1904.

Se aduce la cunoștință celor ce-i privește, că petițiunile de primire în institutul pedagogic ortodox român din Arad pe anul școlar 1904/5 au să fie înaintate la adresa Venerabilului Consistor gr.-or. român din Arad, cel mult până în 19 Iulie (1 August) a. c., instruite cu:

1. Atestat de botez;
2. Testimoniu despre ultima frecvență școlară;
3. Atestat de moralitate de la oficiul parohial la care aparține, vidimat și de protopresbiterul concernent;
4. Atestat medical despre starea sa sanitară și întregitatea membrilor corporale.
5. Petițiunile pentru primirea gratuită în alumneu, de pe teritoriul districtului Consistorului aradan să fie înaintate direct la adresa Consistorului din Arad; ear' de pe teritoriul Consistorului orădan pe calea aceluiaș Venerat Consistor.
6. Despre primire ori neprimire vor fi avisați petenții acasă înainte de începerea anului școlar.

Arad, la 17/30 Iunie 1904.

Joan J. Papp,
Episcop.

Nr. 1. T. 1904/5.

Subsemnata Direcțiune aduce la cunoștință celor interesați, că anul școlar 1904/5 la institutul pedagogic-teologic din Arad se începe după următoarea programă:

1. In 17. 18 (30. 31) August a. c. se vor ținea examenele de corigență și private cu elevii

ambelor despărțăminte, având să achite anticipativ fie-care elev taxele prescrise.

2. In 19—21 August (1—3 Septemvre) a. c., se vor face înscrierile, la cari elevii se vor presenta cu testimoniile cursurilor anterioare.

3. Direcțiunea va înscrie numai pe aceia, cari pe lângă împlinirea celorlalte condițiuni se vor presenta cu chitanță dela cassa consistorială despre achitarea anticipativă a taxelor prescrise.

Arad, 17/30 Iunie 1904.

Roman R. Ciorogariu,
director seminarial.

Neajunsurile școliei.

Nici un lucru în lume nu merge fără greș. Nimic însă în așa măsură, ca afacerile școlare. Incepând dela cele mai din urmă, până la cele mai însemnate cerințe ale școliei, în cele mai multe locuri, dacă nu în toate, parte din ele lipsesc. De altă parte băeții nu cercetează școala regulat. Ear' în cele mai multe casuri, edificiul școlar nici pe departe nu corăspunde scopului, pentru care e destinat. De aici un cuib infectat de aer stricat, care inveninează și strică sănătatea, celor-ce sunt constrânși a locui timp mai îndelungat în acel locaș.

Băeții nu dispun de recvizitele necesare. Unul n'are tabla, pentru-că părinții lui n'au pe ce-i cumpăra Altul, pentru-că n'a avut tată-so vreme, să vândă purcelul, ce-l are. Și așa mai departe. Ear' sârmanul învățator, învățatorul conștiencios, oftează și se mistue când vede, că dorința lui ferbinte, de a înainta cu școala sa, e nerealisabilă. Și durerea aceasta crește atunci, când Georghită nu vine la școală, pentru-că are grije de porci; ear' Măria, pentru-că are grije de găște. Si apoi: mâne vine Georghită, dar' nu vine Măria. Ear' când vine Măria nu vine Georghită. Și asta tot așa merge, cât e lungul anului.

In înțelesul legii, învățatorul face arătare despre absenții. De aici apoi ține-te bine! Nu numai că părinții se întărăta asupra lui, dar' însași antistia comunală, chemată de a sta învățătorului în ajutor, răscoală oamenii în capul lui. Primii, pentru-că n'au ajuns la acel grad de cultură, ca să știe prețui școala; ear' cei din urmă, pentru-că învățatorul, prin arătarea sa, le dă mult de lucru. Și bietul învățator, și în acest cas trebuie să sufere și să rabde.

Că cum trăesc cei mai mulți învățatori, care e vaza și cinstea lor, cum și în ce formă își primesc neînsemnatul lor salariu, e știut de fie-care om, care s'a interesat cât de puțin de afacerile școlare. Tot ce voiu zice numai e, că cei

mai mulți, din câți au trecut prin acest purgator, nu mai doresc a se naște din nou cu condițiunea, de a călca încă odată pe urmele trecutului!

Da, icoană posomorâtă e icoana aceasta. E însă așa, și nu altcum. De aceea omul gânditor și îngrijat de soartea neamului său, involuntar își pune întrebarea: Doamne sfinte, și ce se va alege de noi? Și oare nu s'ar putea mișca toate petrele pentru delăturarea acestui rău? Căci e timpul suprem, e oara a unsprezecea!

Întrebarea aceasta e la loc, e justă. E numai vorba, e întrebarea, că cum să se miște acele petri, ca răul să fie delăturat, și dacă nu din temelie, dar' totuși în mare parte să fie delăturat?

Școala noastră e numai la începutul activității sale. Și începutul e greu. Greu deschilinit, când e vorba de școală. Un secol e puțin la activitatea ei. Ear' activitatea școlii noastre nu se sue nici până la acest termin. De aici neajunsurile și scăderile, ce le constatăm. Sunt neajunsurile începutului; neajunsuri, cu cari s'au luptat toate popoarele din lume, când s'au aflat în acest stadiu. S'au luptat ele, trebuie să ne luptăm și noi. Dacă speranța viitorului ne va însufleși, atunci cu mult mai puțin vom simți năcazurile, după-cum de fapt sunt în realitate. Impăcați cu gândul, că de-o-camdată, nu poate fi mai bine, mai cu ușurință vom înghiți amarul acestor suferințe.

Dacă poporul ar ști și ar cunoaște folosul școlii, nu numai că nu ne-am plânge de neajunsuri școlare, dar am simți tot-odată o mare plăcere și mângăere a sta în serviciul ei. În acest cas, nici lui Petru, dar nici lui Pavel nu i-ar lipsi tăblița. Ear' Gheorghită și Măria n'ar părăsi școala, ca să păzască porcii ori găștele. Și ce e mai mult, cinstea și vaza învățătorului va sta la nivelul, ce-i compele unei persoane, care face cel mai mare serviciu omenimii.

Va să zică, izvorul tuturor scăderilor școlare îl aflăm în neștiința poporului. Acesta, în nepriceperea sa, privește școala de cea mai mare sarcină a sa. Necunoscând și nesimțând folosul ei, numai constrâns jertfește banul pentru susținerea școlii. Deci urmează natural, că nici învățătorul nu poate fi de cât numai o persoană odioasă înaintea lui.

Și apoi ori cât vom întoarce frunza, ori cum ne vom svârcoli, lucrurile nu vor merge bine, cât timp poporul zace în acest întunec. Și în întunec fiind, e foarte accesibil tuturor grăirilor de rău, ce se ridică asupra școlii și a învățătorului ei. Numai în stadiul acesta decultură, se lasă condus de *patrionicii școlii* contra acesteia. Căci patrionici de aceștia au fost și vor fi până e lumea. De cât numai *trebuie să*

li-se taie calea. Și în acest cas, numai prin luminarea poporului se poate face.

Chemarea învățătorului, în împrejurările de față, e foarte grea. Plângerea și tânguirea noastră însă nu e suficientă, pentru a delătura acest rău. Și nu mai ales atunci, când cauza se află în necultura poporului. Căci delăturată aceasta, și soartea învățătorului necondiționat se va îmbunătăți. Delăturarea, ce e drept, e grea, dar n'avem ce face, dacă soartea a picat tocmai pe noi, de a gusta din pocalul acestor suferințe!

Nu voiu să zic, a nu cereși a nu pretinde îndreptarea răului în măsura ce s'ar putea face din partea celor chemați. Nu! Ba chiar la din contră, să-o pretindem aceasta sus și tare. *Mai pre sus de toate însă să ne impunem și afirmăm pe toate terenele, prin munca și activitatea noastră.* Aceasta să fie pârguia înălțării noastre. A cere numai, nu e suficient. Cersitorului i-se dă numai sfărâmurile, ce cad după masa bogatului!

Lucrul deci stă astfel: micșorarea neajunsurilor școlii e proporționată cu evalueațiunea și munca învățătorului. Lucrat în această direcție, fie-care după puterile sale, dacă nu noauă întru toate, cel puțin urmașilor noștri, li se vor face zile mai senine. Și Doamne, bine se vor simți ei în acest cas tocmai așa, după cum ne-am simți și noi, dacă înaintașii noștrii ni-ar fi pregătit o soartea mai bunicică. Ghieața ni-e dată nouă, deci trebuie s'o spargem!

I. Groșoveanu,

„Chestia poveștilor în școala poporală“.

(Răspuns dlui învățător Iosif Stanca).

Noul plan de învățământ pentru școala poporală prescrie pentru clasa I elementară povești și fabule, din studiul religiunii; apoi permite învățătorilor de a-și alege povești după plac; fierește, se presupune, că învățătorii nu vor alege de cele cu Sfarmă-Peatră, Strâmbă-Lemne, ci vor alege de cele din cari să poată trage o frumoasă învățătură morală pentru elevi; iar învățătorii cari nu au destulă praxă, merg la cei ce au și se orientează după aceștia.

În modul în care domnul învățător Stanca analizează povestea „Capra cu trei ezi“*) la tot cazul trebuie să ajungem la acel rezultat, că poveștile și fabulele trebuie eliminate din școala poporală. Dar să o analizăm în alt mod:

Să asămănăm lupul din poveste cu o persoană făcătoare de rele și să nu asămănăm capra cu o persoană care și-a răsbunat în contra lupului, ci să o înfățișăm ca un mijloc prin care lupul a fost pedepsit pentru relele făcute; și apoi scoatem învățătură „*Toată fapta își are răsplata*“ lupul și-a plătit răutatea cu viața.

Di învățător Stanca cere eschiderea în general a tuturor poveștilor și fabulelor din școala poporală, sub pretext, că prin ele elevii devin niște „Vântură Teară, Gură-Cască, Perde-Vară“.

*) Vezi „Biserica și Școala“ Nr. 25.

Deși nu toate poveștile sunt folositoare pentru școala poporală, totuși din multe se pot trage învățături morale foarte frumoase pentru elevi, dacă învățătorul le știe preda și analiza în mod corespunzător. Da, poveștile cu smei, cu vrăjitori, cu mama pădurii, nu sunt de aplicat în școala poporală, ci mai mult povești și fabule din viață, ca de ex. „*Ce a pățit copilul mincinos*“. „*Nu te atinge că te frige*“ ș. a. de acestea. În noul plan de învățământ este amintită povestea „*Fata bărbată și fata leneșă*“, în care joacă rol și Sfânta-Vinere. Aceasta poveste se poate folosi și se poate trage dintr'însa o învățătură morală foarte frumoasă pentru elevi.

Elevul în Sta-Vinere își închipue o ființă supranaturală și puternică, apropiată de Dumnezeu; apoi condus de învățător scoate morala:

„Copii cei buni și cinstori sunt iubiți de toți oamenii și de Dumnezeu, precum și fata cea bărbată a fost iubită de Sta-Vinere; iar copiii cei leneși și neascultători nu sunt iubiți de nimeni, și pășesc întocmai ca fata cea leneșă“.

Așa dar eu cred că poveștile și fabulele — deși nu toate — sunt folositoare pentru școala poporală, predate de învățător într'un mod corespunzător, nu au să facă din elevi „Vântură-Țeară, Gură-Cască, Perde-Vară“, ci vor servi ca basă, pe care să se întemeze moralitatea în sufletul elevilor.

Prin aceasta nu doară că aș voi să mă pun în discuție cu un om mai matur de cât mine, ci fiind-că lucrurile acestea foarte mă interesează, aș dori să fiu combătut acolo unde ași fi greșit, ca astfel din părerile mai multor oameni maturi, eu, ca elev de pedagogie, să pot scoate cunoștințele și principiile necesare pentru luminarea poporului.

Totvărădia la 24/VI. 1904.

Ioan Cadariu
p. c. III.

CRONICA.

Zastava, ziarul sârbesc din Neoplanta, vorbind despre atitudinea prelaților noștri și ai sârbilor în ancheta școlară spune, între altele, și următoarele:

Nu-i aceasta ceva îngrozitor și rușinos? *Mețianu* dovedește, că e imposibil a constrânge un popor să vorbească două limbi, *Luchian* (Bogdanovici, din Buda) se alătură pe lângă aceasta imposibilitate și o aprobă. *Mețianu* se luptă pentru limba maternă în instrucția școlară, *Luchian* pretinde numai pentru religiune limba liturgică. Românul *Victor Mihalyi* dovedește, că în școalele românești se propune în de ajuns limba maghiară, *Luchian* afirmă că în 52 școale din diecesa sa limba maghiară nu se învață, și sărbătorește promite că va repara acest neajuns. Și *Luchian* o face aceasta chiar atunci, când se bate cel din urmă cuiu în sicriul școalelor confesionale și când se anunță moartea apropiată a autonomiei confesiunilor. Nici un cuvânt nu află *Luchian* pentru apărare limbei sale materne a școalelor sale confesionale și a autonomiei bisericești sale, ci pretinde a se susține limba liturgică numai pentru religiune, când în anchetă răsună glasurile, că aceste școale trebuie închise, că în ele agitatorii naționali ațâță, că acolo se nutrește dușmănia în contra maghiarismului și a statului, că limba liturgică nu

e poporală, sârbească sau românească, ci slavă sau latină, și când numai un glas se aude, că bunurile naționale și bisericești, prin cari se susțin școalele confesionale naționale, trebuie confiscate, — el în acest critic moment recunoaște că limba maghiară nu se învață de ajuns, și promite că va repara neajunsul acesta!

Poporul sârbesc, tocmai în ora 12 a școalelor și autonomiei sale, stă îngrozit înaintea acestui fenomen și se întreabă: într'adevăr a vorbit-o asta episcopul său sârbesc!? Nu, Nu! Luchian a trebuit că în acel moment a uitat cine e el, a trebuit să se gândească, că pe el în anchetă îl iumesc magnat maghiar, șovinist din Ungaria, și așa s'a și purtat.

Și cu cât a fost mai ușoară poziția lui Luchian decât alui Mețianu? Mețianu întâiu a provocat asupra sa furtuna șovinistilor, el a și susținut-o cu bărbăție. Luchian ar fi trebuit numai să pășească pe urmele sale. Dar' el n'a voit, mai bucuros a preferit aprobarea șovinistilor în anchetă, de cât mulțămă și recunoștința poporului său.

Românii Ungariei sunt indestuliți și mândri cu Mețianu, dar' Sârbii din Ungaria cu Luchian?! Ori poporul sârbesc încă tot mai are să înghiță picături amare din paharul cu otravă, care i-l pun la gură cu puterea tocmai unii dintre prelații, arhieriei sei!

Petrecere de vară ararjază tinerimea română Duminecă la 24 Iulie st. n. 1904, în sala „Crucea albă“ din *Pâncota*. Venitul curat e destinat pentru augmentarea fondului tinerimei ped.-teol. din *Arad*. Incepul precis la 8^{1/2} oare sara. Prețul de intrare: de persoană: 1 cor. 60 fil., pentru familie: 3 cor. În numele comitetului arangiator: Ioan Körösladányi, pres.; Iustin Monța, cassar; Aurel Giorogariu, controlor.

Dr. Sextil Pușcariu a ținut Sâmbătă conferința sa inaugurală de habilitare ca docent la universitatea din Viena. Domnul Dr. Sextil Pușcariu a tratat tema „O privire generală asupra literaturii române“, care a fost ascultată cu viu interes.

Viitorul, organul preoțimei române din Bucovina, a făcut apel la noi, cerindu-ne adrese de ale meseriașilor români din toată bransa, cari ar fi dispuși a primi la învățătură băeți români, din Bucovina, condițiile și timpul cât va dura învățătura.

Satisfăcând printr'aceasta publicațiune cererei confratelui din Cernăuți, avisăm pe doritorii de a intra în tomeală, că adresa „*Viitorului*“ este: Cernăuți (Bucovina), Piața principală Nr. 3.

O fundațiune uriașă. Advocatul Dr. Edward Pokorny din Viena, răposat zilele trecute, a testat conventului din Viena al ordului călugăresc misericordian (r.-cat) 1,150.000 de coroane, cu destinație, ca conventul să înființeze și susțină un spital pentru săraci. Conventul va dispune însă de suma fundațiunii numai după moartea miresei lui Pokorny, căreia Pokorny i-a testat usufructul fundațiunii pe cât timp va fi în viață.

Aparatul razelor „Röntgen“ în serviciul pacienților. Cetim în „Gazeta Transilvaniei“: În Transilvania sunt puține orașele, unde să se utilizeze razele „Röntgen“. Pe cât știm noi numai în Cluj, Sibiu și Sighișoara se întrebuintează la examinarea bolnavilor, la operațiuni. La spitalul cel nou, proiectat a se zidi în Brașov, se va instala de asemenea un aparat „Röntgen“, ear' deocamdată medicii spitalului ospitează în laboratorul gimnasiului român, unde dl profesor Aurel Ciortea cu cea mai mare bunăvoință se pune în serviciul umanitar, de câteori i-se cere aceasta. Până acuma dl Ciortea a stabilit prin aparatul Röntgen în vre-o 15 casuri de răniri cu gloanțe, locul unde se află proiectilul, în urma căreia apoi s'au făcut operațiunile. Zilele acestea a fost examinat cu acest aparat fiul dlui învățător Vodă din Tohanul-vechiu, care și-a fracturat un os dela antebraț și fiind bandajat greșit, prin razele „Röntgen“ s'a indicat greșala și medicii au putut să-i aplice bandajarea corectă.

În atențiunea învățătorilor!

Veneratul Consistor sub Nr. 3591/904 a dispus introducerea în școlile noastre populare, cu începutul anului școlar 1904/5, a unui **Anuar**, care să cuprindă întreagă gestiunea anului școlar.

Introducerea **Anuarului** este obligatoare pentru toate școlile noastre populare; inspectorii școlari au primit deja înviațiuni pentru introducerea lui.

Se găsește în deposit la *Tipografia diecesană*. Prețul unui exemplar 3 coroane.

Învitare la abonament.

Cu 1 Iulie st. v., se deschide abonament nou la foaia „**Biserica și Școala**“, drept ce cu tot respectul rugăm pe toți abonenții noștri, să binevoască a-și renoi abonamentul, trimițând la adresa: „**Tipografia diecesană în Arad**“ prețul de prenumerațiune care e:

Pe un an. 10 cor.

Pe 1/2 an 5 cor.

Țânta noastră e, după-cum am amintit-o și în numărul prim din anul curent: a întreține legătura între capul și fiii acestei diecese, a publica ordinațiunile consistoriale și cea mai mare parte a ordinațiunilor ministeriale, a urmări și a da cetitorilor povește și învățături morale-creștinești, a publica cele mai însemnate momente din mișcările dușmănoase față de biserica noastră drept-

credincioasă, combaterea acestora, predici ocazionale, chestiuni școlare și pedagogice, ear' între noutăți știrile cele mai importante, cu privire la chestiuni bisericești-școlare.

În urma acestora, credem, că e de prisos a și aminti însemnătatea organului nostru și cu deosebire pentru preoții, învățătorii și comunele noastre bisericești.

Redacțiunea și administrațiunea
„**Biserica și Școala**“.

Concurse.

Pentru conferirea eventualelor stipendii vacante din fundațiunea **Teodor Papp**, pe anul școlar 1904/5 se publică concurs, cu termenul de 1/14 August. a. c.

Indreptățiți la aceste stipendii sunt, conform literelor fundamentale:

- a., rudeniile fundatorului;
- b., tinerii români ortodocși din Giula;
- c., în lipsă petenților înrușiți cu fundatorul ori născuților în Giula, urmează indreptățirea tinerilor români ortodocși din întreagă diecesa Aradului.

Concurenții au să-și înainteze cererile provăzute cu timbru de 1 cor., la adresa Consistorului gr.-or. român din Arad, instruite cu următoarele documente originale ori copii autenticate:

1. Estras din matricula botezaților, provăzut cu clausula parochului local, că și de present aparține bisericiei gr.-or. române.
2. Rudenia mai are să adnezeze și informațiunea familiară.
3. Atestat de paupertate dela diregătoria politică competentă, cu date positive despre starea materială a părinților.
4. Testimoniu de pe anul școlar 1903/4, ear' universitarii indicele despre toate cursurile ascultate, respective documentul despre progresul făcut.
5. Certificat medical despre starea sanitară a petentului.
6. Dacă concurentul a intrerupt studiile, are să dovedească prin act autentic, unde a petrecut acel timp și ce purtare a avut.
7. Concurentul va arăta specialitatea la care și locul unde voește să urmeze studiile, precum și dacă are alt stipendiu.
8. Petițiunile lipsite de condițiunile înșirate, ori netimbrate; ori sosite după termenul de concurs, nu se vor lua în socotință.
9. Fie-care concurent să indice locul și poșta ultimă unde să i-se trimită rezoluțiunea Consistorului.

Ioan I. Papp, Episcop.

—□—

—3

Se publică concurs pentru stipendii de câte 400 cor. câte vor deveni vacante până la expirarea acestui Concurs, din fundațiunea „**Elena Ghiba-Birta**“, pentru anul școlar 1904/5 cu termenul de 1/14 August 1904.

Indreptățiți la acestea stipendii sunt în prima linie rudeniile testatoarei; ear concurenți neînrușiți de religiunea gr. or. română, din comitatele Arad. Bihor, Bichiș, și Cenad numai atunci se primesc când lipsese competenți dintre rudeni.

Concurenții au să-și înainteze cererile la adresa *Comitetului administrativ al fundațiunii Elena Ghiba Birta* în Arad, provăzute cu timbru de 1 cor. și instruite cu următoarele documente originale ori copii autenticate :

1) Estras din matricula botezaților, provăzut cu clasuala parochului local, că și de present aparține bisericei gr. or. române.

2) Rudeniile mai au să adnezeze și informațiune familiară.

3) Atestat de paupertate dela diregătoria politică competentă, cu date positive despre starea materială a părinților și a concurentului. Acest atestat să fie confirmat prin subscrierea parochului local.

4) Testimoniu școlăstic, că a absolvat cel puțin școala elementară cu succes; ear aceia cari au ascultat deja cursuri gimnasiale sau academice respective universitare, să dovedească, că au câștigat astfel de testimonii, încât pct trece la cursurile superioare.

5) Certificat medical, despre starea sanitară.

6) Dacă concurentul a întrerupt studiile, are să dovedească prin act autentic unde a fost și ce purtare a avut.

7) Concurentul să arate specialitatea la care și locul unde are să urmeze studiile, precum și dacă are alt stipendiu.

8) Fie-care stipendist este obligat, ca după terminarea studiilor să asigure în scris Comitetul administrativ, că îndată ce își va ajunge scopul dorit și îi va permite starea materială, va depune odată pentru totdeauna 50 cor. pentru augmentarea acestei fundațiuni.

9) Petițiunile lipsite de condițiunile de mai sus ori sosite după terminul de concurs, nu se vor lua în socotință.

10) Fie-care concurent să indice locul și poșta ultimă, unde să i-se trimită rezoluțiunea.

Arad 2/15 Iulie 1904.

Ioan I. Papp, Episcop.

—□—

1—3

Pentru întregirea definitivă a stațiunilor învățărești din **Babșa**, **Budinț** și **T. Hodoș**, tractul Belințului, se escrie concurs cu termin de **30 zile** dela prima publicare în organul diecesan „Biserica și Școala“.

Emolumentele împreunate cu postul: 1.) **din Babșa** sunt: a.) bani gata 340 cor; b.) usufructul dela 3 jug. pământ învățătoresc 90; c.) treizeci Hl. parte grâu, parte cucuruz 75 cor; d.) 32 metri lemne, din cari este a se încălzi și sala de învățământ, 15 cor; 20 fil; e.) pentru conferință 20 cor; f.) pentru scripturistică 20 cor; g.) locuință liberă cu intravilanul pe care se află sala de învățământ și cu grădina din afară a intravilanului bisericei celei noauă. h.) dela fie-care înmormântare unde este pofit câte 40 fil;

2.) **din Budinț** sunt: a.) bani gata 600 cor; b.) pentru lemne, numai pentru învățător 36 cor; c.) pentru scripturistică 10 cor; d.) pentru conferință 10 cor; e.) dela înmormântare, unde este pofit câte 1 cor; .) locuință liberă cu 2 chillii și grădină lângă ea;

3.) **din T. Hodoș** sunt: a.) bani gata 480 cor; b.) usufructul dela 4 jugere de pământ învățătoresc 80 cor; c.) pentru lemne, numai pe sama învățătorului 10 cor; d.) pentru scripturistică și conferință la olaltă 16 cor; și anume conferința 1 cor., scripturistica 4 coroane,

e) locuință liberă cu o chilie și bucătărie, apoi grajd și grădină de $\frac{1}{2}$ juger.

Reflectanții la aceste posturi, petițiile lor instruite în regulă, întru-cât au funcționat până acuma, și cu atestat de serviț dela concurentul inspector școlar și cu o Declarație în care descoper că, cu începere de când formează pretensiune la cvincvenal, le aștern, pe calea oficiului protopresbiteral din Belinț (Bélinez Temes m.) comitetului parochial respectiv, având a se presenta în terminul concursului, într'o Duminică sau într'o serbătoare în sf. biserică, spre a-și arăta desteritatea în cântare și tipic. Se observă că la Babșa se vor preferi concurenții cu calificație mai bună și apți a dirigia corul vocal, ear peste tot că aleșii vor avea să facă și servicii cantorale.

Sarcinile publice după pământul usufructuat le poartă aleșii învățători.

Comitetele parochiale.

Belinț, în 5 Iunie v. 1904.

În înțelegere cu mine: *Gerasim Sêrbu* protopresbiter.

—□—

1—3

Prin rezoluțiunea Venerabilului Consistor dto 29 Aprilie 1904 Nr. 2613/1904 încuviințându-se sistemisarea unei capelanii temporale pe lângă deficientul preot Paul Felnean din comuna **Sâmbăteni**, protopresbiteratul Arad, cu aceasta se escrie concurs cu termin de **30 zile** dela prima publicare în organul oficios „Biserica și Școala“.

Emolumentele parochiale sunt: un intravilan parochial, una sesiune de pământ și competența de pășune aparținătoare, birul și ștolele usuatela credincioșii aparținători acelei parochii, din cari capelanului îi se asigură jumătate. Contribuțiunea regească are a o suporta alegândul în poroțiune. De oarece parochia este clasificată de clasa I dela recurenți se cere calificațiune de clasa I și se provoacă a-și înainta recurrese provăzute cu toate cele necesarii P. O. D. protopresbite Vasile Beleş în Arad, adresate comitetului parochial din Sâmbăteni având în terminul indicat pe lângă stricta observare a celor prescise în paragraful 18 din Regulamentul pentru parochii, a se presenta în sf-ta biserică spre a-și arăta desteritatea în cântare și oratorie.

Dat în ședința estraordinară a comitetului parochial gr. ort. rom. din Sâmbăteni ținută la 29/12 Iulie 1904.

Muciu Popescu
notar.

Fabriciu Manuilă
președinte.

Cu consensul ppresbiterului tractual: *Vasilie Beleş*.

—□—

1—3

Comitetul parochial din comuna **Dieci**, în protopresbiteratul Buteni, publică concurs cu termin **30 zile** dela prima publicare în foaia of. „Bis. și Școala“ pe ștațiunea învățătorescă de acolo.

Venitele împreunate sunt: 1) În bani gata 400 cor. 2) Scripturistică 10 cor. 3) Conferință 24 cor. 4) Grâu 960 litere = 96 cor. 5) Cucuruz 720 litere = 60 cor. 6) Fân 12 Mm. 44 cor. 9) fil. 7) Lemne 16 metri = 80 cor. 8) Dela liturgii private 40 fil. 9) Cvar-

tir cu două chilli, cuină, cămară, celar, jumătate din podul școlii și grajd pentru vite. 10) Una grădină întregă.

Dela înmormântări și alte funcțiuni venitul usuat. Învățătorul e deobligat a funcționa ca cantor atât în biserică cât și afară de biserică.

În privința cvinevenalului, învățătorul nu poate reflecta numai după ce va presta un serviciu de 5 ani în loc.

Reflectanții, conform Reg. își vor ajusta recursele lor, cari adresate comitetul parochial sus numit le vor trimite la Pr. On. Domn prier insp. școlar Ioan Georgea în N. Buttyin com. Arad și vor avea a se presenta în care-va Duminecă sau sârbătoare în s. biserică spre a-și arăta desteritatea în cele rituale.

Din ședința com. parochial din Dieci, ținută la 24 Iunie v. 1904.

George Precupaș
not. com. par.

George Lupșa
președ. com. par.

În conțelegere cu: *Ioan Georgea* ppresb.

—□—

1—3

Pentru îndeplinirea definitivă a parochiei vacante **Minead** se escrie concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în foaia oficioasă „Biserica și Școala“.

Emolumentele cu acest post sunt: 1) Usufructul alor 4 jughere pământ estravilan 2) Birul și stolele usuate dela 43 numere de casă precum și un intravilan. Cari toate la olaltă, împreună cu întregiria dotațiunei preoțești (congruă) sperativă din vistierea statulu, dau venitul recerut pentru parochia de clasa III-a.

Cei cê doresc a reflecta la aceasta parochie, au să-și înainteze recursele ajustate, conform Regulamentului, la oficiul protopresbiteral din Buteni, și au a se presenta până la terminul alegerii în sf. biserică din Minead spre a-și arăta desteritate în oratorie și în cele rituale.

Minead, la 12 Iunie 1904.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu: *Ioan Georgea* ppresbiter.

—□—

1—3

Prin reposarea învățătorului **Mihai Vulpe** devenind vacantă stațiunea învățătorescă din **Jadani** (ppresbiteratul Timișorii), pentru îndeplinirea definitivă a acestui post se escrie concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în foaia diecesană „Biserica și Școala“.

Emolumentele anuale sunt: 600 cor., din cassa s. biserici ca reluțiune pentru 4 jugere de pământ; 100 cor., pentru conducerea corului esistent, tot din cassa s. biserici; 10 cor. pentru conferință; în natură cortelul constătător din 2 chilli, ; culină, 1 cămară, grajd pentru vite, grădină intravilană de 1/2 jug., și cea estravilană de alt 1/2 jug. Dela înmormântări unde va fi pofit 1 cor. Cvinevenalele prescrise după serviciu de câte 5 ani prestat în comună.

Recursele ajustate cu documentele prescrise și cu declarația că de când începând își formulează dreptul la cvinevenal? Sunt a se inainta la P. On. oficiu ppresbiteral în Timișoara-Fabric. Reflectanții vor avea a se presenta în vre-o Duminecă ori sârbătoare în s. biserică spre a-și arăta desteritatea în cant și tipic, eventual și în conducerea corului. Alesul e obligat în fiecare an, în lunile Decemvre și Ianuarie, a ținea regulat seara prelegeri teoretice și practice mu-

sicale în remuneratiunea de 100 cor., mai sus atinsă, ce o primește pentru cor.

Dat din ședința comitetului parochial ținută la 29 Iunie (12 Iulie) 904.

Comitetul parochial.

Cu consensul ppresb. *Dr. Tr. Putici* insp. de școale.

—□—

1—3

Se publică concurs, pentru îndeplinirea definitivă a stațiunilor învățătoresți din :

1. *Berinderi*, cu venite: 120 cor. bani; 1/4 sesie pământ; 4 șin. grâu; 4 șin. cucuruz; 8 stângini de lemne și pentru sala de învățământ; 6 cor. scripturistica; cvartir și grădină. — Venitele computabile sunt 320 cor.

2. *Camna*, cu 500 cor. în bani, usufructul a 7 jugh. de pământ; 12 m. de lemne, pentru conferință 8 cor.; scripturistica 6 cor., cvartir și grădină.

3. *Govoșdia*, în bani 360 cor.; 8 stângini de lemne și pentru sala de învățământ; 6 cor. scripturistica; cvartir și grădină.

4. *Ignesti*, 100 cor. în bani; 6 htl. grâu = 76 cor. 80 fil.; 6 htl. cucuruz = 52 cor. 80 fil.; 16 jugh. pământ = 40 cor.; 16 m. de lemne = 32 cor.; 60 litre fasole = 9 cor. 60 fil.; venite cantorale 40 cor. — Venitele computabile: 419 cor. 20 fil.; afară de cvartir și grădină.

5. *Luguzău*, 300 cor. în bani; 5 șin. grâu și 5 șin. cucu uz = 128 cor.; curățitul școalei 10 cor.; scripturistica 10 cor.; conferința 8 cor.; lemne în preț de 35 cor.; cvartir grădină. Venitele computabile 428 coroane.

6. *Măneasa*, 320 cor. în bani; 6 stângini lemne cvartir și grădină. — Suma computabilă 320 cor.

7. *Mustești*, în bani 181 cor.; rescumpărarea fănelui = 15 cor.; bucate în natură în preț de 132 cor.; pământ în preț de 72 cor.; 4 stângini de lemne în valoare de 32 cor.; cvartir și grădină. — Venitele computabile sunt = 400 cor.

8. *Nadălbești*, în bani 120 cor.; 6 șin. bucate, 4 stângini de lemne toate computeate laolaltă dau 212 cor.; cvartir și grădină.

9. *Neagra*, 200 cor. în numărar, 4 șin. grâu și 4 șin. cucuruz = 72 cor.; 32 cor. pentru lemne (și pentru sala de învățământ); venite cantorale 20 cor. scripturistica 4 cor.; cvartir și grădină. = Venitele computabile 292 cor.

10. *Păiușeni*, în bani 330 cor.; lemne în preț de 58 cor.; conferința și scripturistica 30 cor. Toate laolaltă dau suma de 402 cor., și cvartir cu grădină.

11. *Ramna*, 292 cor. în bani; 10 șin. bucate jum. grâu jum. cucuruz = 100 cor.; 8 stângini de lemne (și pentru sala de învățământ); 2 jugh. pământ arător = 20 cor.; venite cantorale = 20 cor.; cvartir și grădină. Suma computabilă = 436 cor.

12. *Recețiș*. Salar în bani cu filia Cociuba 360 cor. 4 șin. grâu și 5 șin. cucuruz, 6 stângini de lemne și pentru încălzirea sa'e; usufructul unui jugh. de pământ, conferința 16 cor.; scripturistica 4 cor.; cvartir și grădină.

13. *Roșia*, 240 cor. în bani, 5 șin. grâu și 5 șin. cucuruz, 8 stângini de lemne și pentru sala de învățământ, conferința 10 cor., scripturistica 6 cor., grădină, ear cvartir până la zidirea școalei va esarândă parochia. Venitelele computabile dau suma de 380 cor.

14. *Statina*, 200 cor. bani bucate computate în 100 cor., și lemne în natură, cvartir cu grădina. Venitele computabile dau suma de 320 cor.

15. *Susani*, în băni 160 cor. 6 șin. bucate, 4 st. de lemne, 2 mės. păsulă, conferența și scripturistică 16 cor. cvartir și grădina. Venitele computabile sunt 264 cor.

Sarcinile publice le vor suporta cei aleși.

Dacă aceste stațiuni se vor putea îndeplini cu învățatori cvalificați, salariile se vor întregi, conform legii, prin ajutoare dela stat, de unde se vor esopera și eventualele cvincevenale.

Doritorii de a ocupa vre-o una dintre stațiunile de sus, recursele adresate respectivului comitet parochial și ajustate cu atestatele prescise și cu declarația, că pe baza serviciului prestat eventual în alte parochii, de când își formează dreptul la cvincevenal? — vor avea a le subșterne oficiului protopopesc gr. or. din Buteni (Buttyin Arad m.) până inclusive la 1/14 August a. c. având până la alegere a se presenta în care-va Duminecă ori sărbătoare în s-ta biserică din comuna la care au recurs, spre a-și arăta desteritatea în cântări și tipic.

Comitetul parochial.

In conțelegere cu: *Ioan Georgia*, ppresbiter insp. școlar.

—□—

1 - 3

Pe baza ordinului Ven. Consistor de sub Nrul 3267/904 pentru îndeplinirea parochiei vacante din **Troaș** prin aceasta public concurs cu termenul de recurgere de **30 zile** dela prima publicare în organul „Biserica și Școala.”

Venitele împreunate cu acest post sunt: 1) Cvarțir cu 2 odăi, cuină și grădina; 2) 32 jughere de pământ la deal și 2 jughere fânață; 3) Stolele usitate; 4) Câte o măsură cucuruz cu coceni dela 122 case; 5) Intregirea dotațiunei din vistieria statului 56 cor. 44 fil. Recurenții, cari au cvalificațiune învățătorească vor avea să provadă până la eventuală altă dispozițiune și învățământul la școala noastră din Troaș, deci vor beneficia și de venitele încopciate cu postul învățătoresc.

Toate aceste emolumente dau venitul prescrist pentru o parochie de clasa III.

Cei-ce doresc să ocupe acest post, să-și trimită recursele ajustate conform dispozițiunei din litera c, a paragraf 15, din Reg. pentru parochii și adresate comitetului parochial din Troaș P. O. D. Procopie Givulescu protopresbiter în Maria-Radna, ear dâșșii să se presinte în termenul concursual în sf. biserică din Troaș spre a-și arăta desteritatea în cele rituale.

M.-Radna, la 24 Iunie (7 Iulie) 1904.

In conțelegere cu mine: *Procopie Givulescu*, protopresbiter.

—□—

2 - 3

Pentru îndeplinirea stațiunii învățătorești din **Pârnești**, protopresbiteratul M. Radna, se escrie concurs cu termen de recurgere de **30 de zile** dela prima publicare în organul „Biserica și școala.

Venitele împreunate cu acest post sunt: 1.) salar 200 cor. 2.) naturale: 5 măgi metrice de grâu 5. de cucuruz 10 de fân și 48 care de lemne 3) 1/2 sesiune

de pământ la deal, 4.) cvartir cu 2 odăi, 5.) grădina de legume.

Recurenții sunt poștiți, ca recursele ajustate conform regulamentelor în vigoare, și adresate comitetului parochial din Pârnești să le trimită Preaonoratului Domn Procopie Givulescu, protopresbiter în M. Radna, iară până la alegere să se presinte în s. Biserică din Pârnești spre a-și arăta desteritatea în cântare și tipic. Să notează, că pentru întregirea salarului la minimalul legal se vor face pașii de lipsă la Înălul guvern.

Din ședința Comitetului parochial ținută în Pârnești la 15/29 Iunie.

Comitetul parochial.

In conțelegere cu mine: *Procopie Givulescu*, ppresbiter insp. de școale

—□—

— 3

Pentru îndeplinirea postului învățătoresc din **Lupești** protopresbiteratul Radna se escrie concurs cu termen de recurgere de **30 de zile** dela prima publicare în organul „Biserica și Școala”

Venitele împreunate cu acest post sunt: 1) Salar 200 cor. 2) Pentru lemne 388 cor. din suma aceasta are a se încălzi și sala de învățământ 3) 1/2 sesiune de pământ la deal. 4) Conferința 20 cor. 5) Famulația 16 cor. 6) Dela înmormântări unde va fi chemat la cele cu Liturgie 2 cor. la cele mari 80 fil. la cele mici 40 fil. 7) Cvarțir 8) grădina de legume.

Recurenții sunt poștiți ca recursele ajustate conform regulamentelor în vigoare și adresate Comitetului parochial din Lupești să le trimită P. On. Domn Procopie Givulescu protopresbiter în M. Radna, iar până la alegere să se prezenteze în s. Biserică din Lupești pentru a-și arăta desteritatea în cântare și tipic. Se notează că pentru întregirea salarului la minimalul legal se vor face pașii de lipsă la Înălul guvern.

Din ședința Comitetului parochial ținută în Lupești 16/29 Iunie 1904.

Comitetul parochial.

In conțelegere cu mine: *Procopie Givulescu*, ppresbiter, insp. de școale.

—□—

2—3

Pentru ocuparea definitivă a postului învățătoresc din **Bătuța** (Protopopiatul Radnei) se escrie concurs cu termen de recurgere de **30 zile** dela prima publicare în organul oficios „Biserica și Școala.”

Venitele împreunate cu acest post sunt: a) salar 500 cor.; b) 1/2 sesiune de pământ: 100 cor.; c) pentru conferință 12 cor.; d) pentru scripturistică 8 cor.; e) pentru curatorat 12 cor.; f) 20 metri de lemne, din care se va încălzi și sala de învățământ; g) cvartir liber, cu 2 odăi, cuină, cămară; apoi grajd și o grădina de 800 □

Cei-ce voiesc să ocupe acest post să-și trimită recursele lor ajustate cu documentele de lipsă și adresate comitetului parochial din Bătuța P. O. D. Procopie Givulescu, ppop, inspector în M.-Radna, ear dâșșii să se presinte în cadrul termenului de concurs în sf-ta biserică din Bătuța, spre a-și arăta desteritatea în cant și tipic.

Bătuța, la 6/19 Iunie 1904.

Comitetul parochial.

In conțelegere cu mine: *Procopie Givulescu*, ppresbiter inspector de școale.

—□—

2—3

Suplement la „Biserica și Școala” Nr. 27.

Pentru îndeplinirea parohiei vacante din Soroșag, ppresbiteratul Radnei, se escrie concurs cu termenul de a recurge 30 zile dela prima publicare în organul „Biserica și Școala.”

Venitele acestei parohii sunt: 1. 60 jughere pământ arător. 2. Câte o măsură de cucuruz nesfărmat dela 80 numere de case. 3. Stolele obicinuite. 4. Interesele după banii preveniți din vinderea pădurii parohiale. 5. Intregirea dotațiunii 869 cor. 88 fil.

Preotul, care se va alege va avea să provadă — până la altă dispozițiune și învățământul din școala noastră de aco'o, și deci va beneficia și de venitele învățătoarești și va avea cvartir în edificiul școlii. —

Cei-ce doresc să ocupe acest post să-și trimită recursurile ajustate conform lit. c., §-lui 15 din Regulamentul pentru parohii și adresate comitetului par. din Soroșag P. O. D. Procopie Givulescu, ppresbiter; M.-Radna; ear dâșii să se presinte în cadrul termenului concursual în sf-ta biserică din Soroșag pentru a-și arăta desteritatea în cele rituale.

Soroșag la 29 Iunie 1 Iulie 1904.

Comitetul parohial.

In conțelegere cu mine: *Procopie Givulescu*, ppresbiter.

—□—

2—3

In lipsa de competenți, neputându-se îndeplini parochia vacantă de clasa primă, din comuna bisercească gr. ort. rom. din Cherechiu, protopopiatul Șiria (Világos) în urma ord. Ven. Consistor Nr. 2534/904 se escrie, pentru a treia oară, cu termen de alegere pe 1/14 August 1904, observându-se, că de astă dată se admit și pot reflecta la aceasta parochie și competenți cu cvalificația pentru parohii de clasa a doua.

Beneficiul încopciat cu aceasta parochie este: 1) sesiunea parohială, constătătoare din 40 jughere pământ arător, care dă un venit anual de cel puțin: 1600 cor. 2) despăgubirea pentru pășune 96 cor. 3) usufructul unui intravilan parohial, cu cânepiște, 50 cor., 4) răscumpărarea în bani a competenței de bir, de 20 șinice de grâu, 200 cor., care sumă se va solvi ulterior, în fie-care an, la Noemvrie; 5) venitul stolar, după usul practicat în parochia prin regretatul preot, care aprosimativ face: 200 cor. Deci, întreg beneficiul acestei parohii este: 2146 cor., din care detrăgându-se darea regească și alte sarcini obveninde, cari fac cam 256 cor., rezultă un venit de 1890 coroane.

Doritorii de a ocupa aceasta parochie sunt avisați, ca petitele lor instruite conform §-lui 15 lit a) și b) din Regulamentul pentru parohii și adresate comitetului parohial din Cherechiu, să le înainteze Reverendismului Domn George Popoviciu, protopop în Șiria, până în 29 Iul. 11 Aug. 1904 inclusive; iar până la expirarea termenului de concurs să se prezenteze în sfânta biserică din loc, pentru a-și dovedi desteritatea în oratorie și rituale.

Cherechiu la 20 Iunie v. 1904.

Gavril Ardelean

pres. comit.

Ioan Micoroiu

not. comit.

Cu știrea mea: *George Popoviciu* protopresbiter.

—□—

2—3

Pentru îndeplinirea definitivă a stațiunii învățătoarești din Laz, se escrie concurs, cu termen de alegere 20 Iulie st. v. a. c.

Emolumentele acestui post sunt: a) în bani 200 cor. b) 12 șinice de bucate (jumătate grâu, jumătate cucuruz) c) 32 m. de lemne, din cari se va încălzi și sala de învățământ. d) 16 jugh. cat. de pământ, prețuit în cel puțin 146 cor. e) pentru conferință 8 cor. f) cvartir și grădină. Toate computeate în bani dau suma de 600 coroane.

Alesul va avea datorință a se îngriji de curatozul școlii.

Recursurile ajustate cu documentele prescise și cu declarațiunea, că dreptul la cvincvenal de când și'l compute, adresate comitetului parohial din Laz, au a se subșterne la oficiul ppresbiteral din Buteni (Buttyin Arad m.) până inclusiv la 18/31 Iulie a. c. având recurenții a se presenta, în careva Duminecă ori sărbătoare în s. biserică din Laz, spre a-și arăta desteritatea în cele rituale.

In conțelegere cu *Ioan Georgia* ppresbiter ins. de școale.

—□—

2—3

Prin sentința Venerabilului Consistor arădan din 25 Noemvrie 1903 Nr. 2395 Sc. Gavril Potre delăturat fiind din postul învățătoaresec din comuna noastră S. Săldăbagiu, — pentru acest post învățătoaresec venim a publica concurs cu termen de alegere pe 25 Iulie (7 Aug.) a. c. Salarul este 600 cor. în numerar, locuință bună, grajd pentru vite, grădină pentru legume; — și cu postul învățătoaresec este împreunat și cantoratul — nesocotindu-i-se altă ștolă pentru cantorat.

Învățătorul ales, după un an de probă, va deveni întărit. Până la ziua alegerii recurenții să se prezenteze în vre-o Duminecă, ori sărbătoare la sf. biserică, spre a-și arăta desteritatea în cele rituale. Recursul, până la 24 Iul. (6 Aug. a. c.) să se subștearnă inspectorului cercual Elia Moga, protopresbiter în Robogány.

Din ședința comitetului parohial ținută la S. Săldăbagiu, la 13/26 Iunie 1904.

Ioan Sabău,

presdintele comitetului

Arsenie Mangu,

not. comitetului.

(Urmează mai mulți membri.)

In conțelegere cu: *Elia Moga*, protopresbiterul Beiușului.

—□—

2—3

Pentru îndeplinirea stațiunii vacante învățătoarești din comuna Selciva protopresbiteratul Lipovei — se escrie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în foaia „Biserica și Școala.”

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

1. În bani: 600 coroane. 2. Pentru serviciul de cantor în și afară de biserică, 3 jugere de pământ arător. 3. 8 stângini de lemne, din care are a să încălzi și sala de învățământ. 4. Pentru scripturistic: 10 coroane. 5. Pentru conferințe: 15 coroane. 6. Cortel liber în edificiul școlar, cu grădină de legume.

Recursurile ajustate cu documentele de cvalificațiune legală prescise, și cu declarațiunea, că, dreptul la cvincveual, după serviciul prestat eventual în altă

comună, decând și-l compută, — adresate comitetului parochial din Selciva, — au a subșterne, până la termenul sus indicat P. T. D-lui Voicu Hamsea protopresbiter în Lipova (Lippa); ear' recurenții sunt avisați a se presenta, în sf-ta biserică din Selciva, în vre-o Duminecă ori sărbătoare, spre a-și arăta desteritatea în cântare și tipic.

Selciva, 8/21 Iunie 1901.

Comitetul parochial.

In conțelegere cu mine: *Voicu Hamsea*, protopresbiter.

—□—

3—3

Pentru indeplinirea definitivă a postului învățătoresc vacant din **Groși** (tractul Radnei) prin aceasta se escrie concurs, cu termen de recurgere de **30 zile** dela prima publicare în organul „Biserica și Școala“.

Venitele împreunate cu acest post sunt: 1. Salar în bani gata 400 cor. 2. Pentru conferințe 16 cor. 3. Pentru scripturistică 10 cor. 4. Pentru famulație 20 cor. 5. Pentru lemne din care se va încălzi și sala de învățământ 72 cor. 6. Cortel cu grădină și pământ arător pe deal. 7. Dela înmormântări fără liturgie 40 fil., cu liturgie 1 cor. Pentru întregirea salariului la minimalul prescriș de lege, precum și pentru cvincev-nale se vor face pașii necesari la Inaltul Guvern.

Cei ce doresc să ocupe acest post să-și trimită recursele ajustate cu toate documentele de lipsă și adresate comitetului parochial din Groși P. o. domn Procopie Givulescu, ppresbiter în M.-Radna, iar dânsii în cadrul termenului de recurs, să se presinte în sfânta biserică din Groși spre a-și arăta desteritatea în cântare și tipic.

Comitetul parochial.

In conțelegere cu mine: *Procopie Givulescu* ppresbiter și inspector de școale.

—□—

3—3

Licitațiuni minuende.

Pe basa dec'isului Ven. Consistor diecesan Aradan din 13 Mai a. c. Nr. 1590 se escrie concurs de licitare minuendă pentru renovarea sf. biserici gr. or. rom. din **Temes St. Andraș** prot. Timișorii, care se va ținea Duminecă în 25 Iuliu (7 August) a. c. la oarele 10 a. m. în localitatea școalei din loc, cu prețul de esclamare 2160 de coroane.

Reflectanții înainte de licitațiune au să depună vadiu 10 % în bani gata, sau în hârtii de valoare acceptabile.

Proiectul de spese, condițiunile, și toate actele referitoare, se pot vedea la oficiul parochial din loc.

Temeș St. Andraș 29 Iunie 1904.

Iosif Radneanț
par. preș. com. par.

—□—

1—3

Pe baza concludului Veneratului Consistor eparhial de Nr. 5891/1900 se escrie concurs de licitațiune minuendă, pentru edificarea unei școale nouă în comuna bis **Cieir** (ppresbiteratul Arad.)

Prețul de esclamare: 6010 cor. 4 fil

Planul, preliminarul de spese, pe cum și condițiunile de edificare se pot vedea la oficiul parochial din loc.

Înainte de licitare reflectanții au a depune, ca vadiu 0% în bani gata ori în hârtii de valoare.

Licitațiunea se va ținea **Duminecă în 11/24 Iulie d. a. la 4 ore** în școala din loc. Comitetul parochial își rezervă dreptul de a da lucrarea aceluia, care va avea mai multă garanță.

Cieir la 27 Iunie 10 Iulie 1904.

Comitetul parochial.

—□—

1—2

Concursul de licitațiune minuendă pentru edificarea unei școli nouă în **Fenlac** (ppresbiteratul Timișorii), publicat în Nrii 24—26 ai foaiei „Biserica și Școala“ din a. c., se repeteste cu aceleași condițiuni. Vadiu se cere 14% în bani, ori în hârtii acceptabile.

Condițiunile se pot afla la concernintele oficiu parochial.

Licitațiunea se va ținea în **11/24 Iulie** la 1/2 12 ore a. m. în școala confesională d'acolo.

Dat din ședința comitetului parochial, ținută în 27 Iunie (10 Iulie) 1904.

Comitetul parochial.

—□—

1—2

Senegin contra tusei, răgușelei, durerii, de pept, ofticei, tusei măgărești, catarului astmei, greutății de respirat, lungoarei și tusei seci. **Vindecă sigur și repede.** Prețul **1 cor. 20 fil. și 2 cor.**

Capsic unsoare. Contra durerii de oase, podagrei, reumatismului, răceleur, durerilor de cap, dinți și nervi, precum și scrintiturilor. Cele mai îmbătrânite boale le vindecă. Prețul **1 cor. 20 fil. și 2 cor.**

Centarin. Contra morburilor de stomac, precum lipsa de apetit, mistuirea rea, catarul și aprinderea de stomac, greața și vomarea, sgârciurile cele mai grele. Leac sigur. Folosește și la curățirea sângelui. Prețul **1 cor. 20 fil., și 2 cor.**

Kaljodsarsaparil. Mijloc escelent pentru curățirea sângelui la morburi secrete **1 sticlă 2 cor.**

Laxbonbons, Închiderea scaunului e cauza diferitelor morburi, precum palpitarea de inimă, amețeli, dureri de cap și altele. Deci cine suferă de închiderea scaunului numai de cât să comandez **Laxbonbons** zacharele purgative, plăcute și dulci la luat. Prețul **1 cor.**

Chimicale, drogoue, legături și bandagerie chirurgice. Instrucție pentru prepararea diferitelor vinarsuri, liqueruri, rom și altele. Tee russice, parfumuri, săpunuri, crem escelent pentru față și mâni. Articole cosmetice, oleu pentru păr. Esență pentru picatul și întărirea părului. Apa de gură și dinți pecum și **praf.** Ori-ce fel de articol din bransă. Toate foarte ieftine. Faceți întrebare și Vă veți convinge.

2—10

Cornel Demeter.

apotecar în Békás-Megyer strada principală nr. 46 (lângă Budapesta)